

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

4 september 2009

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van
23 maart 1989 betreffende de verkiezing
van het Europees Parlement met het oog
op de gelijkschakeling van de leeftijd als
verkiesbaarheidsvoorwaarde**

(ingedien door de heren Peter Logghe,
Koen Bultinck, Hagen Goyvaerts,
Francis Van den Eynde, Bart Laeremans,
Bert Schoofs, Bruno Stevenheydens
en mevrouw Rita De Bont)

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

4 septembre 2009

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi
du 23 mars 1989 relative à l'élection
du Parlement européen en vue
d'harmoniser l'âge en tant
que condition d'éligibilité**

(déposée par MM. Peter Logghe,
Koen Bultinck, Hagen Goyvaerts,
Francis Van den Eynde, Bart Laeremans,
Bert Schoofs, Bruno Stevenheydens
et Mme Rita De Bont)

SAMENVATTING

*Met het oog op de gelijkschakeling van de leeftijd
als verkiesbaarheidsvoorwaarde voor alle verkiezingen,
wordt voorgesteld om de vereiste leeftijd van 21 jaar
als verkiesbaarheidsvoorwaarde voor de Europese
verkiezingen te vervangen door de vereiste leeftijd
van 18 jaar.*

RÉSUMÉ

*Dans un souci d'harmonisation de l'âge en tant
que condition d'éligibilité pour toutes les élections, il
est proposé de remplacer l'obligation d'avoir atteint
l'âge de 21 ans comme condition d'éligibilité pour les
élections européennes par l'obligation d'avoir atteint
l'âge de 18 ans.*

<i>cdH</i>	:	centre démocrate Humaniste
<i>CD&V</i>	:	Christen-Democratisch en Vlaams
<i>Ecolo-Groen!</i>	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
<i>FN</i>	:	Front National
<i>LDD</i>	:	Lijst Dedecker
<i>MR</i>	:	Mouvement Réformateur
<i>N-VA</i>	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
<i>Open Vld</i>	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
<i>PS</i>	:	Parti Socialiste
<i>sp.a</i>	:	socialistische partij anders
<i>VB</i>	:	Vlaams Belang
<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties:</i>		
<i>DOC 52 0000/000:</i>	Parlementair document van de 52 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	<i>DOC 52 0000/000:</i> Document parlementaire de la 52 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
<i>QRVA:</i>	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	<i>QRVA:</i> Questions et Réponses écrites
<i>CRIV:</i>	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)	<i>CRIV:</i> Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
<i>CRABV:</i>	Beknopt Verslag (blauwe kaft)	<i>CRABV:</i> Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
<i>CRIV:</i>	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (<i>PLEN</i> : witte kaft; <i>COM</i> : zalmkleurige kaft)	<i>CRIV:</i> Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (<i>PLEN</i> : couverture blanche; <i>COM</i> : couverture saumon)
<i>PLEN:</i>	Plenum	<i>PLEN:</i> Séance plénière
<i>COM:</i>	Commissievergadering	<i>COM:</i> Réunion de commission
<i>MOT:</i>	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	<i>MOT:</i> Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen:</i> Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.deKamer.be <i>e-mail :</i> publicaties@deKamer.be	<i>Commandes:</i> Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.laChambre.be <i>e-mail :</i> publications@laChambre.be

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Overeenkomstig artikel 41 van de wet van 23 maart 1989 betreffende de verkiezing van het Europees Parlement moet men de volle leeftijd van 21 jaar hebben bereikt om in België verkiesbaar te zijn voor het Europees Parlement.

Bij de verkiesbaarheidsvooraarden voor de gemeenschaps- en gewestparlementen en de gemeente- en provincieraadsverkiezingen geldt echter een lagere leeftijdsvereiste van 18 jaar. Deze verkiesbaarheidsvooraarde is redelijk en objectief te verantwoorden aangezien de leeftijdsvereiste als kiesvooraarde, voor elke verkiezing die in België wordt gehouden, eveneens gesteld is op 18 jaar.

Volgens de indieners van dit wetsvoorstel bestaat er voor dit verschil in leeftijd geen objectief en redelijk te verantwoorden verklaring en is het in strijd met het gelijkheidsbeginsel.

Dit voorstel strekt er dan ook toe om artikel 41 van de wet betreffende de verkiezing van het Europees Parlement aan te passen teneinde de leeftijd, als verkiesbaarheidsvooraarde, op 18 jaar te brengen. Op dit moment bestaat die leeftijdsvereiste van 18 jaar trouwens ook in o.a. Denemarken, Duitsland, Nederland, Oostenrijk, Portugal, Spanje en Zweden.

Bij de verkiesbaarheidsvooraarden voor volksvertegenwoordigers en senatoren geldt heden ook de leeftijdsvereiste van 21 jaar. Om deze leeftijdsvereiste eveneens op 18 jaar te stellen hebben de indieners thans ook een voorstel tot herziening van de Grondwet ingediend.

Peter LOGGHE (VB)
 Koen BULTINCK (VB)
 Hagen GOYVAERTS (VB)
 Francis VAN DEN EYNDE (VB)
 Bart LAEREMANS (VB)
 Bert SCHOOFS (VB)
 Bruno STEVENHEYDENS (VB)
 Rita DE BONT (VB)

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

En vertu de l'article 41 de la loi du 23 mars 1989 relative à l'élection du Parlement européen, il faut avoir atteint l'âge de vingt et un ans accomplis pour être éligible au Parlement européen.

Les conditions d'éligibilité pour les parlements des Communautés et des Régions et pour les conseils provinciaux prévoient néanmoins un âge minimum moins élevé, de 18 ans en l'occurrence. Cette condition d'éligibilité se justifie raisonnablement et objectivement par le fait que l'âge minimum en tant que condition d'électorat applicable à toutes les élections en Belgique est également fixé à 18 ans.

Cette différence d'âge ne repose, selon nous, sur aucun critère objectif ni raisonnable, et elle est contraire au principe d'égalité.

La présente proposition vise dès lors à adapter l'article 41 de la loi relative à l'élection du Parlement européen afin de fixer l'âge minimum, en tant que condition d'éligibilité, à 18 ans. À l'heure actuelle, cet âge minimum de 18 ans existe d'ailleurs déjà au Danemark, en Allemagne, aux Pays-Bas, en Autriche, au Portugal, en Espagne et en Suède.

À ce jour, les conditions d'éligibilité pour les députés et les sénateurs prévoient également un âge minimum de 21 ans. Pour ramener également cet âge minimum à 18 ans, nous déposons simultanément une proposition de révision de la Constitution.

VOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 41, 2°, van de wet van 23 maart 1989 betreffende de verkiezing van het Europees Parlement wordt het woord “eenentwintig” vervangen door het woord “achttien”.

9 juli 2009

Peter LOGGHE (VB)
Koen BULTINCK (VB)
Hagen GOYVAERTS (VB)
Francis VAN DEN EYNDE (VB)
Bart LAEREMANS (VB)
Bert SCHOOFS (VB)
Bruno STEVENHEYDENS (VB)
Rita DE BONT (VB)

PROPOSITION**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Dans l'article 41, 2°, de la loi du 23 mars 1989 relative à l'élection du Parlement européen, les mots “vingt et un” sont remplacés par le mot “dix-huit”.

9 juillet 2009

BIJLAGE

ANNEXE

BASISTEKST**Wet van 23 maart 1989 betreffende de verkiezing van het Europees Parlement**

Art. 41

Om verkiesbaar te zijn voor het Europese Parlement moet men:

1° zijn woonplaats hebben in één van de lidstaten van de Europese Gemeenschap en ofwel Belg zijn ofwel onderdaan zijn van een andere lidstaat van de Europese Gemeenschap;

1°bis. zich niet bevinden in één der gevallen van uitsluiting of schorsing bedoeld in de artikelen 6 tot 9bis van het Kieswetboek of niet ten gevolge van een individuele, civielrechtelijke of strafrechtelijke beslissing in zijn Staat van herkomst het stemrecht hebben verloren;

1°ter. zich geen kandidaat hebben gesteld bij dezelfde verkiezing in een andere lidstaat;

2° de volle leeftijd van eenentwintig jaar hebben bereikt;

3° ofwel Nederlandstalig zijn indien men zich aanmeldt voor het Nederlandse kiescollege, ofwel Franstalig indien men zich aanmeldt voor het Franse kiescollege, ofwel Duitstalig indien men zich aanmeldt voor het Duitstalige kiescollege.

Deze taalaanhorigheid wordt verklaard in de akte van bewilliging van de kandidatuur bedoeld in artikel 21, § 2, zesde lid.

De voorwaarden dienen vervuld te zijn op de dag van de verkiezing, met uitzondering van de voorwaarde bedoeld in het eerste lid, 3°, waaraan uiterlijk op het ogenblik van de indiening van de voordrachtsakten moet voldaan zijn.

BASISTEKST AANGEPAST AAN HET VOORSTEL**Wet van 23 maart 1989 betreffende de verkiezing van het Europees Parlement**

Art. 41

Om verkiesbaar te zijn voor het Europese Parlement moet men:

1° zijn woonplaats hebben in één van de lidstaten van de Europese Gemeenschap en ofwel Belg zijn ofwel onderdaan zijn van een andere lidstaat van de Europese Gemeenschap;

1°bis zich niet bevinden in één der gevallen van uitsluiting of schorsing bedoeld in de artikelen 6 tot 9bis van het Kieswetboek of niet ten gevolge van een individuele, civielrechtelijke of strafrechtelijke beslissing in zijn Staat van herkomst het stemrecht hebben verloren;

1°ter zich geen kandidaat hebben gesteld bij dezelfde verkiezing in een andere lidstaat;

2° de volle leeftijd van **achttien** jaar hebben bereikt;

3° ofwel Nederlandstalig zijn indien men zich aanmeldt voor het Nederlandse kiescollege, ofwel Franstalig indien men zich aanmeldt voor het Franse kiescollege, ofwel Duitstalig indien men zich aanmeldt voor het Duitstalige kiescollege.

Deze taalaanhorigheid wordt verklaard in de akte van bewilliging van de kandidatuur bedoeld in artikel 21, § 2, zesde lid.

De voorwaarden dienen vervuld te zijn op de dag van de verkiezing, met uitzondering van de voorwaarde bedoeld in het eerste lid, 3°, waaraan uiterlijk op het ogenblik van de indiening van de voordrachtsakten moet voldaan zijn.

TEXTE DE BASE**Loi du 23 mars 1989 relative à l'élection du Parlement européen**

Art. 41

Pour être éligible au Parlement européen, il faut:

1° avoir son domicile dans l'un des États membres de la Communauté européenne et être belge ou ressortissant d'un autre État membre de la Communauté européenne;

1°bis ne pas se trouver dans l'un des cas d'exclusion ou de suspension visés aux articles 6 à 9bis du Code électoral ou ne pas avoir été privé de son droit de vote à la suite d'une décision individuelle, civile ou pénale dans son État d'origine;

1°ter ne pas avoir présenté sa candidature à la même élection dans un autre État membre;

2° avoir atteint l'âge de vingt et un ans accomplis;

3° être d'expression française si l'on se présente devant le collège électoral français, d'expression allemande si l'on se présente devant le collège électoral germanophone ou d'expression néerlandaise si l'on se présente devant le collège électoral néerlandais.

Cette appartenance linguistique est déclarée dans l'acte d'acceptation de candidature visé à l'article 21, § 2, alinéa 6.

Les conditions doivent être remplies le jour de l'élection, à l'exception de celle visée à l'alinéa 1er, 3o, à laquelle il doit être satisfait au plus tard au moment de la remise des actes de présentation.

TEXTE DE BASE ADAPTÉ À LA PROPOSITION**Loi du 23 mars 1989 relative à l'élection du Parlement européen**

Art. 41

Pour être éligible au Parlement européen, il faut:

1° avoir son domicile dans l'un des États membres de la Communauté européenne et être belge ou ressortissant d'un autre État membre de la Communauté européenne;

1°bis ne pas se trouver dans l'un des cas d'exclusion ou de suspension visés aux articles 6 à 9bis du Code électoral ou ne pas avoir été privé de son droit de vote à la suite d'une décision individuelle, civile ou pénale dans son État d'origine;

1°ter ne pas avoir présenté sa candidature à la même élection dans un autre État membre;

2° avoir atteint l'âge de **dix-huit** ans accomplis;

3° être d'expression française si l'on se présente devant le collège électoral français, d'expression allemande si l'on se présente devant le collège électoral germanophone ou d'expression néerlandaise si l'on se présente devant le collège électoral néerlandais.

Cette appartenance linguistique est déclarée dans l'acte d'acceptation de candidature visé à l'article 21, § 2, alinéa 6.

Les conditions doivent être remplies le jour de l'élection, à l'exception de celle visée à l'alinéa 1er, 3o, à laquelle il doit être satisfait au plus tard au moment de la remise des actes de présentation.